

Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa-olsun, bərpa edilməlidir.

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır

16 avqust 2017-ci il № 61 (2178)

Qiyməti 25 qəpik

Azərbaycanın Müdafiə naziri "Beynəlxalq Ordu Oyunları-2017" yarışlarının bağlanış mərasimində iştirak edib

Moskva şəhərində səfərdə olan Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov avqustun 12-də Alabino poli-

qonunda təşkil edilən "Beynəlxalq Ordu Oyunları-2017" yarışlarının təntənəli bağlanış mərasimində iştirak edib.

Yarışların son günü rəsmi qonaqlar final mərhələsinə çıxmış komandaların mübarizəsini izləyib və müxtəlif müsabiqələr-

də qalib gəlmiş hərbi qulluqçuların mükafatlandırılmasında iştirak ediblər.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Ey Vətən, nə böyük qüdrət var! Sənə görə oğulların nələr etməyib? Nələr etmir? Tarixin bizə illərdən bəri gələn dərindən, yaralarından, qubarlarından danışır. Yaralar alsan da əzəmətlə, vüqarla dayanmısan. Dağlıq Qarabağ, öz bağrında görməyin həsrətindəsən. İndi bizim daha böyük, daha güclü ordumuz var. İndi bizim ən müasir silahlarımız var. Vətənə bağlı igid əsgərlərimiz var: ölümdən qorxmayan, daha qətiyyətli, səni seven əsgərlərin.

Sən qalib gələcəksən!

Sənin gözəlliyin dillər əzbəridir. Qısqananların da az deyil. Füsunkar təbiətin xəstələrə məlhəm, bulaqların susayanlara dərmandır. Tarixi abidələrin, qədim qalaların şanlı keçmişindən xəbər verir. Həm də qonaqpərvərsən.

Hər il sənə üz tutan turistlərə qucaq açırsan. O qədər qonaqpərvərsən ki, onlar özlərini Vətənlərindəki kimi hiss edirlər. Öz keçmişinlə insanları, xalqları, millətləri heyran qoymusan.

Hər birimiz bu gözəlliyi duyuruq, ya-

şadırlıq. Əsgərlərimiz sənin xidmətindədir. Sənələrini sənə sipər edib, övladlıq borclarını yerinə yetirirlər. Mənfur düşmənin ayaqları bizim müqəddəs torpaqlarımızdan təmizlənməsi üçün gecə-gündüz döyüş növbətçiliyi aparırlar.

Ey Ana Vətən, səni seven övladların, ömrünü sənin üçün yaşayan əsgərlərin var. Sən qalib gələcəksən!

"Azərbaycan Ordusu"

Azərbaycanın Müdafiə naziri "Beynəlxalq Ordu Oyunları-2017" yarışlarının bağlanış mərasimində iştirak edib

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, Rusiya Federasiyasının Müdafiə naziri, ordu generalı Sergey Şoyqu və Müdafiə na-

zirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi ordu generalı Valeri Gerasimov Beynəlxalq Ordu Oyunları çərçivəsində yaradılan "Dostluq Evi"nə gəlirlər.

Burada onlar Müdafiə naziri

general-polkovnik Zakir Həsənov ilə görüşərək, birlikdə iştirakçı dövlətlərin mədəniyyət nümunələri nümayiş etdirilən sərginin Azərbaycana aid bölməsində ölkəmizin tarixi, mədəniyyəti, adət-ənənələri, mən-

şətinə aid eksponatlarla yaxından tanış olublar.

"Beynəlxalq Ordu Oyunları-2017" yarışlarının təntənəli bağlanış mərasimi bayram konserti ilə sona çatıb.

Qeyd edək ki, hərbcilərin beynəlxalq yarışlarında Azər-

baycan Silahlı Qüvvələrinin nümayəndələri "Dəniz kuboku", "Tank biatlonu", "Səhra mətbəxi", "Snayper həddi" və "Artilleriya atəşinin ustaları" müsabiqələrində ölkəmizi yüksək səviyyədə təmsil ediblər.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı

Ermənistan silahlı birləşmələri atəşkəs rejimini pozub

15 avqust 2017-ci il.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 128 dəfə pozub.

Ermənistan Respublikası İcəvan rayonunun Paravakar kəndində yerləşən mövqelərdən Ağstafa rayonunun Köhnə-qışlaq kəndində, Berd rayonunun Ayqepar, Mosesqex, Çinari kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Hacıalılı, Ağdam, Koxanəbi kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Göyəli və Zamanlı kəndlərində yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyarx, Çiləbürt, Yarımcı, Ağdam rayonunun Tağibəyli, Baş Qərvənd, Cəvahirli, Qaraqaşlı, Kəngərli, Sarıcalı, Novruzlu, Mərzili, Xocavənd rayonunun Kuropatkino, Füzuli rayonunun Aşağı Vey-səlli, Qobu Dilağarda, Qərvənd, Qaraxanbəyli, Aşağı Seyid-əhmədli, Qorqan, Kürdlər, Horadiz, Cəbrayıl rayonunun Nüzgar və Mehdi kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam, Xocavənd və Füzuli rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də Silahlı Qüvvələrimizin mövqeləri atəşə tutulub.

Rusiyanın və İranın hərbi gəmiləri Bakı limanını tərk edib

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatına əsasən, "Dəniz kuboku-2017" beynəlxalq yarışlarında iştirak etmək üçün iyulun 23-də Azərbaycana gələn Rusiya Federasiyası Hərbi Dəniz Donanması-

nın Xəzər flotiliyasının "Qrad Sviyajsk" kiçik raket və "SB-45" xilasetmə yedək gəmiləri avqustun 12-də Bakı limanını tərk edib.

"Dəniz kuboku-2017" beynəlxalq yarışlarında iştirak et-

mək üçün iyulun 22-də Azərbaycana gələn İran İslam Respublikası Hərbi Dəniz Qüvvələrinin "Cövşən" və "Peykan" raket katerləri avqustun 13-də Bakı limanını tərk edib.

Kursantlar ali hərbi təhsil üçün yola salınıb

Hərb işinə verilən önəmin nəticəsidir ki, 19 il əvvəl 56 kursantla fəaliyyətə başlayan Heydər Əliyev adına Hərbi Liseydə bu gün yüzlərlə kursant təhsil alır. 2017-ci ildə Liseyi müvəffəqiyyətlə bitirərək Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə qəbul olunan məzunların yola salınma mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin müavini - Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanı, general-leytenant Kərəm Mustafayev və tədbir iştirakçıları ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə tər çiçəklər düzüblər. Azərbaycan Respublikasının Dövlət himni səsləndirilib.

Tədbirdə Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin müavini-Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanı, general-leytenant Kərəm Mustafayev, Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin rəisi, general-mayor Elman Orucov, valideynlərdən Fəranə Əbilova və Kəmaləddin Mehbalıyev çıxış edərək gələcəyin zabıtlarına uğurlar arzulayıblar.

Sonra tribunanın önündən təntənəli keçid olub. Gənclər ali hərbi təhsil almaq üçün Bakı şəhərinə yola salınıblar.

Leytenant Nəriman NƏCƏFOV

“Güclü nə ola bilər sadə dost sözü qədər...”

“Dəniz Kuboku-2017” beynəlxalq yarışlarının bağlanış mərasimindən qeydlər

*“Dəniz Kuboku-2017”
təkcə hərbi əməkdaşlıq və
yarış deyil, yarış forma-
tında qarşılıqlı ehtiramın
təntənəsidir...*

Xəzər dostluq dənizidir. Bu dənizin mavi suları onun sahil-
lərində yaşayanları duruluğa,
qarşılıqlı anlaşmaya, qarşılıqlı
ünsiyyətə, sevgiyə, ehtirama,
məhəbbətə səsləyir...

Yayın bürküsü hiss edilmir.
Təbiətin sərtliyi yumşalıb, ağac-
ların yarpaqlarını titrədən meh
əsir. On dörd gün əvvəl - "Dəniz
Kuboku-2017" beynəlxalq
yarışlarının açılış mərasimini
xatırlayıram. Onda da meh əsir-
di. Onda da xəzri Xəzərin sahil-
linə tələsənlərin sırasını sıxlaş-
dırırdı. Tədbirin ssenari müəllifi
və quruluşçu rejissoru onda da
Əməkdar İncəsənət Xadimi Ab-
dulla Qurbani idi. Hardan biləy-
dik ki, dörd dövlətin hərbi dəniz-
çilərinin iştirakı ilə keçiriləcək
yarışın açılış tədbirinə 14-15
min il bundan əvvəl Xəzərin sul-
larının şıltaqlığına alışmış qa-
mış qayıq gətiriləcək - Qobus-
tan qayaüstü rəsmlərində gör-
düyümüz Günəş təsvirli qayığın
eynini görəyik. Bir daha xatır-
lanacaq, xatırladılacaq ki, bu
yarış hələ naviqasiya anlayışı
olmadığı dövrdə belə nəhəng
qayıq icad etməyə, Xəzər kimi
"dəyməduşer" bir dənizi ram et-
məyə qadir olan bir məmləkət-
də keçirilir. Bu qayıq min illər o
üzündə Xəzərin hakimi-mütləqi
olan bir xalqın Qobustan qa-

de gözləyirdik...

Bağlanış mərasimində bir
kövrəklik duyulur. Bu kövrəklik-
də minnətdarlıq hiss olunur. Bu
minnətdarlıq zamanın on dörd
gününün təəsüratlarıdır; Rusiya-
nın, Qazaxıstanın, İranın hərbi
dənizçiləri bu günlərin könül
xoşluğunu heç zaman unutma-
yacaq. Azərbaycanın ərazi sul-
larında keçirilən bu yarış sülhə,
əmin-amanlığa, qarşılıqlı anlaş-
maya sədaqət yarışdır...

İştirakçı dövlətlərin dövlət
bayraqları əsgəri yerləş salona
gətirilir. Bu, dövlət bayrağına
(bayraqlarına) ehtiramdır. Bu tə-
dbirdə görüntülər də, görüntülərin
aşladığı mahiyyət də təsdiqləyir

yaşadığını, necə yaşadılmalı
olduğunu xatırladır; bir yarış for-
matında belə bir ideyanın işığı-
nı görür iştirakçılar!

"Dəniz Kuboku-2017" bey-
nəlxalq yarışlarının təntənəsinə
həsr olunmuş mahnının müşa-
yəti ilə kubok meydana gətirilir.
Hələ kimsə bu kubokun hansı
komandaya - Rusiyayamı,
Azərbaycanamı verilməyini
bilmir. Bu şirin narahatlığı hamı
yaşayır. Hələ aparıcıların bir
təqdimatıyla mətləblər çözü-
ləcək, kəlamlar səslənəcək - min
illərin o üzündən tarix danışa-
caq, min illərin tarixindən danı-
şılacaq, öyüldür səslənəcək;
Dədə Qorqud danışacaq, Dədə
kəlmələri dinlənəcək.

Nə deyir Dədə Qorqud? -
"...həmişə ürəyinizin üstündə
uşaq şəklindədir. Uşaqlara
sevgi, məhəbbət bəsləyin qəlbi-
nizdə. Düz bir ay öncə Azər-
baycanda dinc əhalinin atəşə tutul-
ması nəticəsində həlak olan iki
yaşlı məsum körpənin - Zəhrə-
nin feryadı ruhumu canımdan
alıb. Hələ də özümə gələ bilmir-
əm. O günahsız körpənin gün-
nahı nə idi? Gəlin terrora, qırğı-
na, işğala, təcavüzə birlikdə yox
deyək! Həyat gözəldi, dünya gö-
zəldi, dəniz gözəldi, gələcəyimiz
olan uşaqlar onlardan da gözəl-
di. Gəlin həyatımızı qoruyaq,
gəlin dünyamızı qoruyaq, gəlin
dənizi qoruyaq, gəlin gələcəyimiz
olan körpələri qoruyaq!..."

Dinşəyənələr Xəzərin lacivərd
dalğalarının pıçıldısından da bu
mətləbləri duya bilər...

Təbillərin gumbur-gumbur
harayı tarixi uyğudan oymatmaq
qüdrətindədir...

Bu anlarda davulların deyil,
Qobustanda əbədiləşmiş qaval-
daşın ahəngini eşidirəm. Hamı
da mənim kimi. 14-15 min il
bundan əvvəl dinlənən kimi
dinləyirəm - heyətlə, məhəb-
bətlə dinləyirəm. Həmin ahəng
yənə ruhumun ruhuna dönmək-
dədi. Bir azdan ətrafında qələ-
bəlik yaradacaq, hamını bir
ocaq başına toplayacaq...

"Azərbaycan süitası" Azər-
baycanın tarixi haqqında uvertü-
ra kimi səslənir. Bu, Abdulla
Qurbaninin yozumunda "Varıq,
var olacağıq!" qənaəti bəlkə?
Bəlkə zamanında tarixin belinə
qurşanmış qılıncın heç zaman
kəsərdən düşməyəcəyinə ina-
min təntənəsidir? Bəlkə "Çağ-
daş sivilizasiya məhz Qobus-

tandan başlayır" ehtimalıdır?
Hər nədirsə, özəmətlə səslənən
süita heyətlə dinlənir. Bu hey-
rəti qamış qayıqla başlayan
heyətin davamı bilərəm...

İgidlər hasarlanaraq qala ya-
radır. Zirvədə Azərbaycan bay-
rağı dalğalanır. Bu, Lələtəpədə,
Bayraqtəpədə dalğalanan, ya-
xın vaxtlarda Şuşada, Xankən-
didə, işğaldan azad edəcəyimiz
bütün torpaqlarda dalğalana-
caq bayrağımızın rəmzidir...

Kuzə ilə rəqsədə də bir simvo-
lika var: rəqsin plastikası ilə ifa-
de edilən mətləb "Kitabi - Dədə
Qorqud"dan gəlir: "şırıl-şırıl qa-
yalardan axan gurreh sular
ağacları yerindən oynatma gü-
cündə olsa da kuzə-kuzə dost-
tun yoluna çilənir. Bu, rejissura
tapıntısıdır, bədii təfəkkürün
qüdrətidir..."

İlhamlı rus şairi Sergey Ye-
senin Bakını sevib. Bu sevgini
şeyrlərə çevirib... "Şahənə, mə-
nim Şahanəm!" serenadası nə
qədər poetik, nə qədər həzin ol-
sa da "Əlvida, Bakı" şeiri istər

bədii dəyəri, istərsə də fikir yükü
ilə oxuyanı heyətləndirir. Sse-
nari müəllifi bu şeirin məhz hə-
min gün bu tədbirdə səslənən-
sini zəruri bilib. Bunun belə bir
möhtəşəm tədbir üçün zərurət
olduğunu deyə bilərik; Bakını
gözlərin ayrılığı ərəfəsində
"Əlvida, Bakı" deməsini eşitmək
necə də xoşdu! Serqey Yese-
ninin "Əlvida, Bakı" şeiri səslə-
nir. Avropa liseyinin ikinci sinif
şagirdi Selcan ifa edir şeiri. Rus
dilində ifa edir. Şirin səsiylə işti-
rakçıları ovsunlayır. O qədər

məhərtlə, o qədər məlahətlə
ifa edir ki, Rusiya Müdafiə nazi-
rinin müavini general-leytenant
Aleksandr Fomin səhnəyə qal-
xaraq onu bağrına basır, nəse
deyir. Nə deyirsə, eşitmirik.
"Sağ ol" - deyir yəqin. "Rus şai-
rinin sevgilərlə yazdığı şeiri
bunca sevgilərlə təqdim etdiyi-
nə görə sağ ol!" - deyir, şübhə-
siz. Eşitməyə-eşitməyə eşitdiyi-
miz bu xoş kəlmələr ürkəklərimi-
zi telləndirir.

Selcan "Əlvida, Bakı" şeirini o
qədər duyğusallıqla səsləndirir
ki, onu yenidən tərcümə etmə-
məyi günah hesab edirəm:

Bakı, əlvida, Bakı!
Səni görəcəyəmki,
İndi mənim ruhumda
bir səksəkə, bir qəhər.
İndi əlimin altında
gizildəyən qəlbimdə
Güclü nə ola bilər
sadə dost sözü qədər...

Azərbaycanın və Rusiyanın
hərbi dənizçiləri birinci, İranın
hərbi dənizçiləri ikinci, Qazaxı-
stanın hərbi dənizçiləri üçüncü
yerə layiq görülür; Kubok ilk altı
ay Azərbaycanca qalacaq!...

...Qonaqlar uğur üstədi.
Uğurlayanlara baxırlar. Əlləri
bayraq kimi dalğalanır. Mənə
elə gəlir ki, hər biri kövrəkliklə
Sergey Yeseninin yazdığı şeirin
ilk misrasını pıçıldadır: Əlvida,
Bakı! O misra "Səni yenə gör-
cəm!" qətiyyətlə tamamlanır...

Xalqımızın milli adətleri öz
boyda heyətdi, hikmətdi, duya-
na bənzərsiz məhəbbətdi. Sse-
nari müəllifi bu heyəti, bu hikmə-
ti, bu məhəbbəti tədbirə məhə-
rtlə çulğaladıdır. Min-min illərdi
səfərə çıxanların arxasıya su
atılır - duruluq suyu, uğur suyu.
Bu, səfəri uğurlamaqdır, "Uğur ol-
sun!" - deməkdir. "Azərbaycana
xoş niyyətlə gələnlər həmişə be-
lə ehtiramla yola salınır" - de-
məkdir...

Aparıcıların könlündən süzül-
ən, süzülə-süzülə sözə düzül-
ən kəlmələr səsləndicə - "Ölkə-
nizə, xidmət yerinizə sağ-sala-
mat qayıdın!" - "Dəniz Kuboku-
2017"nin iştirakçılarının arxa-
sınca su atılır...

"Dəniz Kuboku-2017" bey-
nəlxalq yarışları başa çatır.

...Bu yarışların açılışında da,
bağlanışında da təqdim edilən
rəmlər, deyilənlər xatırladı ki,
neçə min illik tarixə malik olan
Azərbaycan dünya sivilizasiya-
sına çox dəyərli verib. Qobus-
tan qayaüstü rəsmləri sivilizasi-
yanın bir mərhələsi, növbəti si-
vilizasiyalar prosesinin başlan-
ğıcı olub...

Yarışlar bunların fonunda iz-
lənilirdi. İştirakçılar bunları unut-
mayacaq...

Gəmilərin göyertələrində da-
yanıb kövrəkliklə, kövrəklik qarı-
şıq qürurla baxanlar ayrılıq
anında

Bakı, əlvida, Bakı,
Səndən ayrılmaq - çətin,
Bakı, əlvida, Bakı!
Gəldim, gördüm, vuruldum.
Xəzər - dostluq dənizi,
Dostluq dəniz kimidi,
Unvanı sənə, Bakı,
Belə bir məhəbbətin! -

deyəcək. Mütləq deyəcək!

Rəşid HÜSEYNOV,
əməkdar jurnalist

yaüstü rəsmlərinin timsalında
qədim, çox qədim mədəniyyətə
malik olduğunu, bugünkü nə-
həng polad gəmilərin başlanğı-
cını hardan götürdüyünü də xatı-
rladacaq...

Xalqın dünənli-bugünlü-sa-
bahlı tarixi yaddaşlara həm də
belə tədbirlərlə, belə tədbirlərdə
belə rəmzlərlə yazılır. Belə tarix
Abdulla Qurbaninin ssenarisi və
rejissorluğuyla açılış mərasim-
ində olduğu kimi, bağlanış
mərasimində də yazılacaq...

Açılış mərasimində rəmzlərlə
mətləblər aşılansdı, tədbirin
mahiyəti kəlmə-kəlmə dərk
olunmuşdu. tədbirdə oxunan
mahnılar, ifa edilən rəqslər xalq-
ın milli ruhunun yaşarılığını bir
daha təsdiqləmişdi. Hamı bağla-
nış mərasiminin bu təsdiqin da-
vamı olacağına inamin cazibə-
sindədi...

Eyni ovqatı - rəmzlərin qüdr-
ətini, arzuladığımız kəlmələrin
şirinliyini bağlanış mərasimində

ki, Xəzərin həm sahiliylə, həm
də dövlətlərarası sərhəddi var,
ünsiyyətin, qarşılıqlı ehtiramın
sərhəddi yoxdu. Bu sərhədsiz
ünsiyyətə görə, bu sərhədsiz
ehtiram görə, Azərbaycan Res-
publikasının Prezidenti İlham
Əliyevin dediyi kimi, Xəzərin təh-
lükəsizliyini birlikdə təmin etmə-
lik və təmin edirik də.

Azərbaycan Respublikası
Müdafiə nazirinin müavini -
Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin rəisi
general-leytenant Kərim Vəliyev
iştirakçılara Moskvada - III
Beynəlxalq Ordu Oyunlarının
bağlanış mərasimində iştirak
edən Müdafiə naziri general-
polkovnik Zakir Həsənovun təb-
rikini çatdırır...

Açılış mərasimində qamış
qayığın çatdırdığı mətləbi bağ-
lanış mərasimində Dədə Qor-
qud obrazı çatdırır. On beş min
il əvvəl tarixi də bəşəriliyin be-
şiyini nişan verirdi, min üç yüz il
əvvəl tarixi bəşəriliyin necə

Silahlı Qüvvələrimizin hərbi hissələrində gənc əsgərlərin andiçmə mərasimi keçirilib

Avqustun 13-də Müdafiə Nazirliyinin tabeliyində olan hərbi hissə və birləşmələrdə gənc əsgərlərin andiçmə mərasimi keçirilib. Silahlı Qüvvələrin birliklərində, Əlahiddə Ümumqoşun Orduda, Hərbi Hava Qüvvələrində və Hərbi Dəniz Qüvvələrinin hərbi hissələrində təşkil edilmiş mərasimlərdə öncə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin və torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Döyüş bayrağı sıra meydanına gətirilərək Dövlət himni ifa edilib. Sonra gənc əsgərlər təntənəli surətdə Hərbi andı qəbul ediblər.

Andiçmə - Vətənə sədaqət andı...

Bu mərasimi gənc əsgərlər də gözləyir, onların valideynləri də. Bu günün sevincini valideynlər də yaşayır, gənc əsgərlər də. Əslində, andiçmə mərasimi cəmiyyətin marağı ilə əhatələnir; hərbi and içənləri hər birimiz əzizimiz bilirlik...

"N" hərbi hissəsində andiçmə mərasiminin özünəməxsus coşqu ilə başlayacağı, davam edəcəyi hiss olunur. Anaların narahat baxışlarında çırpınan anları da görürük, bu anların ləng ötürməsinə gileyi də...

Polkovnik-leytenant Rasim Manafov gənc əsgərlərin Vətənə sədaqət andı içməsinin əhəmiyyətindən, bu tədbirin şəxsi heyətin mənəvi hazırlığında mühüm rol oynayacağından, onların Vətən sevgisini daha da artıracağından söz açaraq deyir ki, bu gün and içən əsgərlərin nümunəvi xidmət edəcəyinə, komandirlərin, zabıtların əmrini, tapşırıqlarını böyük məsuliyyətlə yerinə yetirəcəyinə əminəm. Ona da əminəm ki, onların hər biri torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi üçün mərdliklə, qəhrəmanlıqla döyüşəcək.

Tədbir iştirakçılarında Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təbriki çatdıran polkovnik Abdulla Qurbanı qeyd edir ki, ötən il elə bu sıra meydanında hərbi and içənlərin sırasında bir gənc əsgər vardı - Çingiz Qurbanov. Altı ay sonra - dekabr ayının 29-da döyüşdə qəhrəmanlıqla həlak oldu, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adı verildi. Bu gün sizi təbrik edənlərin sırasında Çingiz Qurbanovun ruhu da var. Bunun sizin hərbi xidmətinizin qayəsi olacağına şübhə etmirəm. Sizin hərbi nizamnamələ-

rin tələblərinə ciddi əməl edəcəyinizə inanıram. İnanıram ki, hər biriniz torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi amaliylə xidmət edəcəksiniz...

Əsgər ataları Uğur İbrahimov və Tufan Hüseynov da gənc əsgərləri hərbi and içmələri münasibətilə təbrik edirlər. Hər ikisi deyir: - Biz fəxr edirik, qürurlarıq ki, oğlumuz Vətən qoruyanların sırasındadır. İnanırıq ki, onlar nümunəvi xidməti ilə ata-analarına başucalıq gətirəcəklər...

Gənc əsgərlər adından Murad Abdullayev çıxış edir. Onun çıxışı duyğusalılığıyla fərqlənir. Gənc əsgər ata-analara müraciətlə deyir ki, biz bu gündən Vətənin oğluyuq. Oğulluq borcumuzu hərbi andın tələbləriylə böyük məsuliyyətlə yerinə yetirəcəyik.

Andiçmə mərasimi təntənəli keçidlə başa çatdı. Gənc əsgərlərin mətin yeriyi deyir ki, onlar hərbi andın tələbləri səviyyəsində xidmət edəcəklər.

* * *

Səhər tezdən "N" hərbi hissəsinin qarşısında. Bu gün burada fərqli bir gün yaşanır, insanların gözlərində dəniz kimi sonsuz, ucsuz-bucaqsız sevinc-sevgi hiss olunur. Bu sevgi onların ürəyində olduğu qədr gözlərində də bürüzə verir, adama elə gəlir ki, dənizin ləpələri, sahil və bura toplaşan insanların gizlədə bilmədiyi sevinc hissi həsəd aparılacaq üçlük təşkil edir, həm də əbədi ... Sanki bu müqəddəs üçlük dənizdə uzun səyahətdən sonra böyük bir həsrətlə qovuşub.

Müxtəlif bölgələrdən gələn insanlar - atalar, analar... dəniz dalğaları kimi aşib-daşmaq, digər sahile - sıra meydanında səf-səf düzülən, Vətən qarşı-

sında "Hərbi and" içməyə hazır olan övladlarını təbrik etməyə can atırlar. Artıq onlar sevinc dolu göz yaşları ilə, fəxrlə bir evin, bir ailənin övladlığından çıxıb Vətənin mənafeyini, suverenliyini, ərazi bütövlüyünü qoruyacaq, bundan ötrü canını-qanını əsirgəməyəcək Vətən oğullarını süzürlər.

Həsərətə son qoyulur, təntənəli mərasim başlayır. Gənc əsgərlərin hərbi andı qəbul etmələri barədə hərbi hissə komandirinə məruzə edilir. Gənc əsgərlər Vətən qarşısında borclarını layiqincə yerinə yetirəcəklərinə and içirlər. Yanımda duran ağbırək nənə pıçılı ilə "Andına qurban olum, ay oğul" - deyir. Bu pıçılıtda bir ana tövsiyəsi var idi.

Polkovnik Qədir Nəsimov çıxışında bildirdi ki, müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu olan ulu öndər Heydər Əliyev həm də qüdrətli Azərbaycan Ordusunun yaradıcısıdır. Qarşısına qoyulan istənilən tapşırığı yüksək səviyyədə yerinə yetirmək iqtidarında olan Silahlı Qüvvələrimiz müasir dünya orduları səviyyəsində formalaşmışdır. Tarix sübut edib ki, qüdrətli ordusu olan xalqın müstəqilliyi əbədidir.

Gənc əsgər Fariz Əhmədov çıxış edərək dedi ki, bu gün həyatımızda ən əlamətdar və məsuliyyətli günlərdən biridir. "Üzərimizə düşən məsuliyyəti dərk edərək əminliklə bildirmək istəyirəm ki, doğma Vətənimizə sədaqətlə xidmət edəcək, valideynlərimizin, komandirlərimizin etimadını doğruldacağıq".

Valideynlərdən Şəlifə Babayeva qeyd etdi ki, bu Vətən sənin, mənim, hər birimizin evidir. "Hər birimiz Vətənin müstəqilliyinin daimi, əbədi, dönməz olması yolunda səyimizi əsirgəmərik. Sizləri sıra meydanında gördükçə böyük şairimiz Məmməd Arazın ölməz misraları yadıma düşür: "Vətən mənə oğul desə nə dərdim, məmir olub

qayasında bitərdim". Bu gün Vətənin sizə oğul dediyi bir gündür."

- Bu gün qürurverici gündür, çünki oğullarımız Vətəni, xalqını qoruyacağına and içdilər, - deyərək aprel döyüşlərinin iştirakçısı olan polkovnik-leytenant Eldəniz Sadiqov çıxışına başladı. - Minlərlə oğul sizdən əvvəl bu müqəddəs formanı geyinib, hərbi andı içib, Vətənə xidmət edib. İndi içdiyiniz andı şəərəflə, vicdanla həyata keçirmək üçün sizə fürsət verilib. Hamı-

* * *

"N" hərbi hissəsində gənc əsgərlərin hərbi andiçmə gününə həsr edilmiş təntənəli mərasimdə gənc əsgərlərin valideynləri, yaxınları, rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri iştirak edirdilər.

nıza bu yolda uğurlar arzulayıram.

Zabit bildirdi ki, aprel döyüşləri zamanı hər kəs qətiyyətlə düşmənin üzərinə gedirdi. "İllər uzunlu biz bu günü gözləmişdik. "Döyüşə gedəndə inanırdıq ki, güvənc yerimiz olan dövlətimiz, xalqımız ailəmizin, övladlarımızın yanındadır. Qələbə sevincli döyüşlərin iştirakçısı kimi tövsiyə edirəm ki, silahı, texnikanı, hərbin sirlərini dərinləndirən və hər an döyüşə hazır olun!"

Mərasim şəxsi heyətin tribunanın qarşısından nizami keçidi ilə başa çatdı. Sonra valideynlər əsgər yataqxanasında, hamam-camaşırxana komplek-

Gənc əsgərlər Azərbaycan Silahlı Qüvvələri sıralarına daxil olaraq Vətənimiz Azərbaycana və onun xalqına sadıq olacağına and içdilər. Hərbi and hər bir əsgər üçün Vətən qarşısında dönməz sədaqətin ifadəsidir, pozulmaz qanundur. Qanunda qeyd edilir ki, hətta ölüm təhlükəsi belə Azərbaycan əsgərini içdiyi andı pozmağa məcbur edə bilməz. Bir əli əsgər yoldaşının çiyində, bir əli silahda Vətənə sədaqət andı içən övladına baxıb qürurlanan ataların, duyğulanan anaların da ən unudulmaz günüdür bu gün.

(Ardı 5-ci səhifədə)

Silahlı Qüvvələrimizin hərbi hissələrində gənc əsgərlərin andiçmə mərasimi keçirilib

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Tədbiri giriş sözü ilə açan polkovnik Qurban Qurbanov əlamətdar gün münasibətilə gənc əsgərlərə və onların valideynlərinə xoş arzularını bildirdi. Həmçinin valideynlərə söz verdi ki, övladlarını bacarıqlı əsgər, cəmiyyətimizə layiqli vətəndaş kimi böyütmək üçün əllərindən gələni edəcəklər.

Sonra polkovnik Mehman Kərimov çıxış edərək Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev sözlərini xatırladı: "Orduda xidmət etmək Azərbaycanın hər bir vətəndaşının şərəfli borcudur. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının Milli Ordusunda xidmət etmək hər bir azərbaycanlı üçün böyük iftixardır. Fəxr edə bilərsiniz. Fəxr etməlisiniz ki, xalqımız sizə bu şərəfli və-

Unutmayın ki, bir əsgər şəhid olar, onlarla əsgər doğulub, böyüyüb onun qisasını alar. Lakin Vətənimiz olmasa hamımız məhv olarıq".

Tədbirdən sonra valideynlər övladları ilə görüşüb, hərbi hissənin sosial şəraiti ilə yaxından tanış oldular.

Əlahiddə Ümumqoşun Orduda gənc əsgərlərin hərbi andiçmə mərasimi qürurverici məqamları ilə yadda qaldı.

Mərasimdə çıxış edən gənc əsgərlərə xitabən bildirdilər ki, Azərbaycan əsgərinin ən müqəddəs vəzifəsi intizamlı Vətən müdafiəçisi olmaqdır, Vətənə sədaqətlə xidmət etmək və işğal altındakı torpaqlarımızı düşməndən azad et-

ona böyük ümidlə baxır. Çünki, gündən-günə düşmənin qorxulu kabusuna çevrilən Silahlı Qüvvələrimiz ən çətin tapşırıqların öhdəsindən layiqlincə gəlməyə hazır və qadirdir.

Hərbi Dəniz Qüvvələrinin "N" hərbi hissəsindəyik. Hərbi hissənin nəzarət buraxılış məntəqəsinin qarşısında respublikamızın müxtəlif bölgələrindən gələn, bu günü həsrətlə gözləyən valideynlər, veteranlar və ictimaiyyət nümayəndələri toplaşmışdı. Duyğulu anlar yaşanır. Səhərin sərin mehi, dənizin sakit dalğaları insanların ruhunu sakitləşdirir də övladlarını görmək istəyini yumşalda bilmirdi. Onların səbirsizliklə gözlədiyi an gəlib çatır. Yolboyu yanaşı irəlilədiyim ananın dilindən "Oğlumun belə bir hərbi hissədə qulluq etməsi arzumdur idi" sözlərini eşitdim. Bütün valideynlərin gözlərində də həmin ifadələri oxumaq çətin deyildi.

Mərasimə gələnlər sıra meydanının ətrafında onlar üçün ayrılmış ərazidə yerlərini tuturlar. Gənc matroslar hərbi andı qəbul etdikləri anı gözləyirdilər.

Polkovnik Saleh Kələntərov bütün şəxsi heyəti salamlayaraq gənc matrosları şəxsi heyətin sıralarına qatılmaları münasibəti ilə təbrik etdi. O, çıxışında bildirdi ki, Ümummilli lider Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi böyük quruculuq işləri, xalqımızın, Vətənimizin qarşısında əvəzsiz xidmətləri hər birimiz üçün örnəkdir. "Bu gün şəxsi heyətimiz ulu öndərin ideyalarını əsas tutaraq Vətən qarşısında borclarını layəqətlə yerinə yetirir. Hazırda dahi rəhbərin layiqli yetirməsi, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyev tərəfindən ordu quruculuğu siyasəti inamla davam etdirilir. Silahlı Qüvvələrimiz ən müasir silah, texnika və avadanlıqlarla təmin olunaraq dünyanın qabaqcıl orduları səviyyəsinə yüksəlib."

Gənc əsgər atası Həsən

zifəni etibar edibdir".

Polkovnik İlqar Lətifov hərbi andı qəbul etmiş əsgərləri və yaxınlarını əlamətdar gün münasibətilə təbrik etdi. Ordumuzun yüksək döyüş hazırlığından söz açaraq əsgərlərə məsuliyyətli olmağı tövsiyə etdi.

Gənc əsgərlər adından Binəli Həbibov bu şərəfli gün münasibəti ilə silahdaşlarını və bütün əsgər valideynlərini təbrik etdi.

"Mən Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinə daxil olarkən, Vətənim Azərbaycana və onun xalqına sadıq olacağıma and içirəm" sözlərini söyləyərkən keçirdiyim həyəcan və sevinc hissini heç vaxt unutmam. Bir gənc üçün bundan sevincli gün yoxdur. Əsgər olmağın ən böyük sevinci də ondadır ki, Azərbaycan xalqının güvənci, düşmənin isə göz dağısan. Torpaqlarımızın bir çətin işğal altında olduğu bir vaxtda, bacarıqlı əsgər kimi formalaşmaq üçün elimizdən gələni edəcəyik. Torpaqlarımıza göz dikən işğalçıları məhv etməyə hər an hazır olacağıma, yurdumuzun hər qarışı uğrunda canımız bahasına döyüşə atılacağıma söz veririk.

Əsgər atası Didar Əhmədov bildirdi ki, Vətənə, xalqa məhəbbət və sədaqət hər bir azərbaycanlının mənəvi dünyasına xas olan ən böyük xüsusiyyət və ən güclü hissidir. "Övladımın əsgər olmasından iftixar hissi duyuram. Bir ata kimi övladım və onun timsalında hər bir əsgərə deyirəm ki, Vətən, torpaq yolunda canınızı və qanınızı əsirgəməyin ananızın südü haram, atanızın çəkdiyi əziyyət dəyersiz olar.

məkdir. Ona görə də hər kəs öz üzərinə düşən vəzifələri şüurlu olaraq yerinə yetirməli, silah və texnikanın sirlərinə dərinləndirilməli, fiziki və mənəvi-psixoloji cəhətdən hazırlıqlı olmalıdır.

Ordumuzun istifadəsində ən müasir silah və texnikalar mövcuddur. Bunun üçün çalışmalısınız ki, komandirləriniz tərəfindən sizə öyrədilənləri, silah və texnikanın sirlərini dərinləndirəsiniz."

Qürur və intizamla tribunanın önündən keçən əsgərlərin valideynləri övladlarının Azərbaycan əsgəri adı ilə fəxr edirdilər. Təbii ki, hər bir valideynin

fəxr və qürurunu ikiqat edən övladlarının şərəf və məsuliyyətlə xidmət edərək onlara bacarıqlı gətirməsidir. Ona görə də bu gün hər bir vətəndaşımız Azərbaycan əsgərinə inanır və

Musayev çıxış edərək dedi: "Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Silahlı Qüvvələrimizə göstərdiyi diqqət və qayğıni bu gün burada əyani şəkildə gördük. Əsgərlərimizdən Qələbə

sevinci gözləyirik, Lələtəpədə, Bayraqtəpədə dalğalanan Azərbaycan bayrağının Şuşada, Kəlbəcərdə, Laçında... ucalmasını istəyirik. Bu qələbəni Azərbaycan xalqına sizlər bəxş edəcəksiniz. Ona görə də sizlərə xidmətinizdə uğurlar arzulayır, komandirlərin əmr və tapşırıqlarını düzgün yerinə yetirməyi tövsiyə edirəm."

Gənc əsgər Tural Ağalı çıxış edərək qeyd etdi ki, əsgər forması geyinməyi, əsgər olmağı çox arzulayırdım: "Bu gün arzuma çatdım. Əsgər həyatı mənalı bir həyatdır. İndi bizim üzərimizə hər bir vəzifəni namusla, vicdanla yerinə yetirmək öhdəliyi düşür. Amalımız, məqsədimiz işğal altında olan torpaqlarımızı azad etmək, sərhədlərimizi göz bəbəyimiz kimi qorumaqdır."

Gənc əsgərlərin andiçmə mərasiminə həsr olunmuş tədbir "N" hərbi hissəsində də rəsmi ritualların yerinə yetirilməsi ilə başladı. Polkovnik-leytenant Aşur Mirzəyev zabit və əsgərlərlə salamlaşdı, əlamətdar gün münasibətilə onları təbrik etdi.

bağışlarını övladlarına dikiblər. Övladının andiçmə mərasimində iştirak edən valideynlərdən biri ilə görüşüb söhbət etdim. Əsgər anası Könül İsmayilova dedi ki, bu gün sevinc içindəyəm. "Oğlum Murad Niftəliyev də hərbi andı qəbul edən əsgərlərin sırasında. Ona baxdıqca qürur hissələri keçirirəm. İnanıram ki, oğlum içdiyi anda həmişə sadıq qalacaq".

Gənc əsgərlər hərbi andı qəbul etdikdən sonra onları təbrik etmək üçün çıxışlar başlandı. Polkovnik-leytenant Aşur Mirzəyev dedi:

"Əziz gənc əsgərlər! Bu gün siz həyatınızın ən əlamətdar günlərini yaşayırırsınız. Bu gün siz Vətənə sədaqət andı içdiniz. Siz çox xoşbəxt gəncərlərsiniz ki, əsasını ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin qoyduğu orduda xidmət edirsiniz."

Ulu öndər Heydər Əliyevin ordu quruculuğu istiqamətində başladığı islahatlar bu gün möhtərəm Prezidentimiz, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Ordumuz gündən günə gücünü, qüdrətini artırır. İnanıram ki, siz bu gün içdiyiniz anda sadıq qalacaq, nümunəvi xidmətiniz, cəsəət və hünərinizlə qələbəmizə töhfə verəcəksiniz!

Sonra zabitlər Pərviz İbrahimov, Samir Səfərov, valideyn Vahid Məhərrəmov, Yeni Azərbaycan Partiyası Ağcabədi rayon təşkilatının baş məsləhətçisi Mehman Novruzov, Ağcabədi rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndəsi Ceyhun Mamedov, Heydər Əliyev Mərkəzinin elmi işçisi Rafiz Bün-yatov və başqaları çıxış edərək gənc əsgərləri təbrik etdilər, onlara uğurlar arzuladılar.

Gənc əsgərlər adından çıxış edən Anar Rəsulzadə dedi ki, biz içdiyimiz anda sadıq qalacaq, hərbi texnikanın və silahların sirlərini dərinləndirəcək, torpaqlarımızın keşiyində həmişə ayıq-sayıq dayanacağıq.

Yenice hərbi andı qəbul edən gənc əsgərlərdən Araz Məhərrəmli, Elnur Vəliyev, Soltan Heydərov və başqaları da hərbi anda sadıq qalacağını, yurdumuzun keşiyində həmişə ayıq-sayıq dayanacağını bildirdilər.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin şəxsi heyəti ilə ictimai-siyasi hazırlıq sistemində keçirilən dərslər

(İctimai-siyasi hazırlıq dərslərinin qrup rəhbərinə dərslər hazırlaşmaq üçün kömək)

1. Əsgərin psixoloji hazırlığının məzmunu.
2. Döyüşə psixoloji hazırlığın əsas üsulları.

Əsgərin psixoloji hazırlığının məzmunu

Əsgərin psixoloji hazırlığı: döyüşdə fəal, təşəbbüskar, fədakarçasına hərəkət etmək bacarığının qazanılmasını; fiziki və psixoloji gərginliyə tab gətirməyi, qorxu hissi ilə mübarizə aparmağı;

döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirmək üçün zəruri olan emosional - iradi keyfiyyətləri; psixoloji dayanıqlığın formalaşdırılması üzrə fəaliyyətlər kompleksini təşkil edir.

Təcrübə göstərir ki, əsgər öz döyüş hazırlığını tələb olunan anda lazımı dərəcədə həmişə göstərə bilmir. Hələ dünən gündəlik, sakit xidməti şəraitdə yaxşı və əla yerinə yetirilən hərəkətlər bu günkü döyüşdə ya yarımçıq alınır və yaxud heç alınmır. Bu əsgərin psixoloji cəhətdən kifayət qədər hazırlıqlı olmadığına göstəricisidir. Əsgərin psixoloji hazırlığı müasir tələblərə cavab verməli və Silahlı Qüvvələrin döyüş hazırlığı və döyüş qabiliyyətinin yüksəldilməsinə yönəldilməlidir.

Döyüş əsgərin öz potensiallarını cəld göstərə bilməsi bacarığına çox sərt tələblər irəli sürür. Bunun dəyəri isə həmin əsgərin özünün və yaxud yoldaşlarının həyatı, döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi ilə ölçülür.

Əsgərin verilmiş tapşırığı bacardığı səviyyədə (döyüş ustalığını göstərməklə) yerinə yetirməsi daxili amillərdən - hər şeydən öncə insanın əqidəsindən, onun təhlükəli, gözlənilməz, qeyri-müəyyənlik və vaxt qıtlığı şəraitlərində səmərəli hərəkət etmək qabiliyyətindən, verilmiş məqamda əsgərin emosional vəziyyətindən və səhhətindən asılıdır.

Sadalanmış faktorların məcmusu "psixoloji hazırlıq" adlandırılır.

Əsgərin döyüşə psixoloji hazırlığı bölmənin döyüş fəaliyyətinə dərhal başlaya bilməsinin əsas tərkib hissələrindən biridir. Bu, birinci növbədə Vətəni, doğmaları və əzizlərinin taleyi barədə əsgərin məsuliyyət hissini, özünə, öz yoldaşlarına, silahına, döyüş texnikasına inamının olmasını; ikinci növbədə isə mübarizə aparmaq, özünü sınaqdan keçirmək, öz zəif cəhətlərini üstələmək, düşmən üzərində qələbə qazanmağı nəzərdə tutur.

Əsgərin döyüşə psixoloji hazırlığının əsas əlamətləri aşağıdakılardır:

- tələskənlik və qapalılığın olmaması, hesablanmış və rəvan davranış;
- əmr və tapşırıqların səhsiz və dəqiq yerinə yetirilməsi;
- normal fizioloji vəziyyət (nəbz tezliyi, nəfəs alma, si-fət rəngi və s.)

Mövzu: Əsgərin döyüşə psixoloji hazırlığı.

Döyüşə psixoloji hazırlığın 3 dərəcəsi təsnif olunur:

- aşağı
- orta
- yüksək.

Aşağı dərəcəli psixoloji hazırlığın təzahür cəhətləri: əsgər özünə inanmır, mübarizə aparmağa can atmır, qərarlıdır, həddindən artıq tələskən və yaxud qapalıdır, ən sadə tapşırıqların yerinə yetirilməsində səhvlər buraxır.

Orta dərəcəli psixoloji hazırlığın xarakterik əlamətləri: özünə və yoldaşlarına inanır, lakin cəsarətli hərəkətləri, mübarizə aparmaq cəhdləri hələ kifayət qədər deyildir. Əsgər verilən tapşırıqların yerinə yetirilməsində kiçik səhvlərə yol verir, fizioloji vəziyyəti normaya yaxındır.

Yüksək səviyyəli psixoloji hazırlığı isə mübarizə aparmaq arzusu, şübhələrin yoxluğu, özünü sınaq istəyi və düşmən üzərində qələbənin qazanılması fərqləndirir. Psixoloji hazırlığın bu səviyyəsində əsgər uzun müddət ola bilməz. İnsan fiziologiyasının və psixikasının mühafizə mexanizmləri işə düşür.

Buna görə də əsgər üçün çox vacibdir ki, döyüş qabağı özündə və yoldaşlarında orta səviyyəni saxlasın. Döyüşün gedişində isə psixoloji hazırlığın yüksək səviyyəsi qoşulmalıdır.

Döyüş təlimi prosesində hər bir əsgər öz döyüş və psixoloji hazırlığını təkmilləşdirməlidir. Döyüşə hazırlığın faydalı vasitələrindən biri kimi əsgərin öz hərəkətlərinin ardıcılığını əvvəlcə səhv etmədən asta-asta, getdikcə sürətini artıraraq ürəyində deməsi məsləhət görülür. Əsgər şəraitə fikrən o qədər öyrəşir ki, özündən asılı olmayaraq hərəkət etməyə başlayır. Bu isə düşünmə ilə davranış arasında möhkəm əlaqənin yaranması deməkdir.

Dərhal başlanacaq döyüş əməliyyatlarına psixoloji hazırlığın saxlanması üçün psixoloji özünü tənzimləmə üsullarından istifadə oluna bilər.

Belə ki, dəqiqədə 140-150 addımlıq gəzinti gümrah əhval-ruhiyyə yaradır. Addımın astadan sürətliyə və əksinə doğru növbə ilə dəyişməsi isə diqqətin toplanmasına və artmasına səbəb olur. Yuxu ilə mübarizə aparmaq üçün əl dərisinin çimdiklənməsi, başın adamın özü tərəfindən masaj edilməsi və insanın aktivliyini artıran digər hərəkətlər geniş tətbiq olunur. Yuxulama insan da yorğunluğun, psixi və fiziki tələskənliyin səbəbi olduğuna görə döyüşə psixoloji hazırlığın daxili düşməni sayılır.

Döyüşə psixoloji hazırlığın əsas üsulları

Döyüşə psixoloji hazırlığın saxlanması üçün özünü tənzimləmənin əsas üsulları aşağıdakılardır:

zimpləmənin əsas üsulları aşağıdakılardır:

- özünə inam və özünə tələqin,
- öz təxəyyülünü idarə etmə,
- nəfəs almaq və əzələləri tonusda saxlamaq.

Özünə inam - əsgərin hazırlığını yüksək səviyyədə saxlamağın vacibliyini özünə sübut etməsidir. Döyüş növbətçiliyini, qarovul xidmətini çəkmək və yaxud digər döyüş tapşırığını yerinə yetirən əsgər onu yayındıran fikirlərin, istəklərin yaranması nəticəsində sayıqlığını itirməsinin necə dəhşətli hadisələr, nəticələr törədən biləcəyini aydın təsəvvürünə gətirməlidir. Bu yerdə Nizamnamələrin tələblərini, rəislərin xəbərdarlıqlarını, xidmətin ibrətamiz nümunələrini mütləq yada salmaq lazımdır.

Özünə tələqin - özünə inam kimi, əsgərin əsas təsir vasitəsi olaraq sözdən istifadə etməsilə şüurlu şəkildə əldə olunur. Özünə tələqin insanın özünə və imkanlarına olan inamın gücünə onun psixi vəziyyətini dəyişə bilər. Məsələn: gecə xidmət çəkən əsgər yuxuluqla oyaqlıq arasında olduğu üçün bezi hallarda sanki tormozlanmış vəziyyətə düşür. Əsgərin psixikasının məhz bu vəziyyəti istənilən özünü tənzimləmə daha həssas olur. Ona görə də yuxulamağa və yaxud rahatlıq tapmağa olan ən kiçik cəhd belə yerində dəf olunmalı və rədd edilməlidir. Əks təqdirdə şərait faciə ilə nəticələnə bilər.

Sayıqlığın itirilməsi çox ağır nəticələrə səbəb olur. Buna görə də əsgərlərdə gümrahlığın və aktivliyin saxlanması üçün hərbi psixoloqlar çox dəqiq və qısa özüni təlimat forması tövsiyə edirlər. Yuxusu gələn, taqətdən düşən, sayıqlığını itirən əsgər bu ifadələri tez-tez işlətməlidir:

"Mən diqqətimi toplayıram", "Mən sakitəm və özümə inanıram", "Mən öz davranışımı və vəziyyəti tam nəzarətdə saxlayıram".

Bu özüni təlimatlar ehtiyac duyulan vəziyyətin məxsusi modellərini təsvir edir. Əsgərin qabaqcadan hazırladığı sözlü düsturlar, dəfələrlə təkrar etmə yolu ilə şüuraltına yerləşdirilir və yubatmadan onun vəziyyətini müəyyən etməyə başlayır.

Özünü tələqin edərkən bezi qaydalara riayət etmək vacibdir:

1. Özünə tələqin düsturlarını 5-6 dəfə ürəyinizdə təkrar etməli, onun məzmununa diqqət yetirməli və ehtiyac duyulan vəziyyəti təsəvvür etmək lazımdır;

2. Sözlü düsturlar qısa, aydın olmalı və konkret şəraitdə onları yerinə yetirmə imkanları şübhə doğurmamalıdır. Burada heç bir özüni tənqidə yol vermək olmaz. Yalnız öz qüvvələrinizə tam inam təxirəsalınmaz nəticələr verə bilər.

3. Sözlü düsturlar yalnız təsdiqedicilərdə işlənməli, yeni inkaredici ifadələrə yol verilməməlidir. Məsələn: "Mən yatmaq istəmirəm" özünü tələqini əks təsir verə bilər. Çünki istəyirəm əvəzinə deyilən istəmirəm ifadəsindəki "yi"-ni əvəzləyən "mi" şəkilçisi adətən şüuraltında nəzərə çarpır. Bu cür hallarda yuxunu xatırlamaq ümumən olmaz. Əksinə demək lazımdır ki: "Mən gümrah və çalışqanam".

Və yaxud "Mən yatmaq istəmirəm" ifadəsinin əvəzinə "Mən gümrahəm" ifadəsini beynə yerləşdirmək lazımdır. Təxəyyülün (fantaziyanın) idarə edilməsi isə özünü tələqinin sözlü düsturlarının təsirini əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Döyüş postunda təxəyyülünü işlətməklə, öz fəaliyyətinizin arzuolunan nəticəsinin obrazını yaratmaq mümkündür. Lazımdır ki, sözlü obrazların məzmununu emosiyalarında canlandırarsanız. Özünü "Mən gümrahəm" ifadəsini tələqin edərkən, səhər tezdən dan şəhərinin, tərəvəzinin bədəninizə necə üşütməsini, əzələlərinizin necə gərilməsinə təsəvvürünüzə gətirin. Siz o halı hiss etməyə çalışsanız, təsirinə anındaca görə bilərsiniz. Hərəkətin nümunəsini daha aydın təsəvvürünüzə gətirməklə, sizə özünü tələqin etalonu (ideal döyüşçü, hərəkətlərin qüsursuz icrası) bənzətmək məsləhət görülür. Yeni özüni "ən sayıq döyüşçü" rolunda hiss etməyiniz üçün onun ideal hərəkətlərini təsəvvürünüzə gətirin və yamsılama prinsipinə uyğun təkrar edin. "Mən ən sərrast atıcıyam", "Mən ən sayıq kəşfiyyatçıyam" kimi özüni tələqinlərin müvafiq idealları, nümunələri təsəvvürə gətirməklə əsgərin əsl atıcı, kəşfiyyatçı obrazına çevrilməsinə kömək edir. Öz təxəyyülünüzü idarə etməklə döyüş fəaliyyətinin bu və ya digər nəticələrini, postda mümkün olan müxtəlif vəziyyətlərin inkişafını daim beynə "hərəkət" (üzərində fikirləşmək) olar.

Məsələn: "Əgər divarın üzündə düşmən varsa" deməli, dönməmişdən qabaq divardan 2-3 metr aralanmalı və fikrimi toplamalıyam. Bu cür fəndlər döyüşdə əlverişsiz nəticələrə (arzuolunmaz sonluqları) qabaqlamaqla gözlənilməz hallara hazırlıq olmaq imkanları verir. Yaxşı olardı ki, qabaqcadan ekstremal şəraitlərdə mümkün hərəkətlərin planı qurulsun və beyninizdəki fikrən "icra edilsin".

Diqqətin idarə olunması təxəyyüllə sıx əlaqəlidir. Diqqətin hansı səmərəyə yönəlməsi onun sayıqlığına güclü təsir göstərir. Şüurlu nəzarətdən kənarda olan diqqətin döyüş

tapşırığı ilə heç bir əlaqəsi olmayan obyektə keçirilməsi insanı yayındıra bilər. Bu isə insan psixikasının daha bir sirridir. Əgər ona məhəl qoymarıqsa daha ağır nəticələr qazanarıq. Köhnə bir fəndi misal gətirək. Düşmən qarovulçunu, saatları yayındırmaq məqsədilə kənara bir daş atır və qəfildən onun gözləmədiyi yerdən üstünə tullanır. Belə olan hallarda əsgər üçün vacibdir ki, qəfildən güclü qıcıqlandırıcı (təhlükəli səs, ekranın sönməsi, posta yaxın insan və yaxud heyvan) peyda olduqda bütün diqqətini yalnız bu obyektə yönəli saxlamasın. Eyni vaxtda daha əsas ola biləcək digər istiqamətləri də müşahidə etsin. Bunun üçün isə qabaqcadan diqqətin ən təhlükəli istiqamətlərin hər birinə növbə ilə keçirilməsi planı tərtib olunmalıdır. Yalnız bu qaydalara riayət etməklə şərait üzərində nəzarət saxlamaq mümkündür. Döyüş şəraitində isə diqqəti döyüş tapşırığına aidiyyəti olan obyektlər üzərində saxlamaqla, ikinci dərəcəli qıcıqlara yayınmamaq tövsiyə olunur.

Nəfəs almaq idarə olunması və əzələlərin tonusda saxlanması yalnız psixoloji fənd sayılmır. Lakin nəfəs almaqın dərinliyi və tezliyi, bədən əzələlərinin gərilmə dərəcəsi əsgərin döyüş şəraitindəki psixi vəziyyətini əhəmiyyətli dərəcədə təyin edə bilər. Əsəb gərginliyinin götürülməsi üçün sakitləşdirici nəfəs alma fəndi təklif olunur. Dərindən nəfəsini alır, mümkün qədər nəfəsini saxlayıb və bacardığı qədər asta sürətlə buraxır. Psixi halınızı sakitləşdirmək üçün sizə bu fəndi 5-7 dəfə təkrar etmək lazımdır. Bundan sonra düşməni uzun müddətli müşahidə etmək üçün zehninizi açılacaq, iradənin səfərbər olunacaq və əzələlərinizdə təzə qüvvə əmələ gələcəkdir.

Əzələ gərginliyi əsəb fəallığını xeyli dərəcədə şərtləndirir və deməli əsgərdə səfərbər olmaq hissini və gümrahlığın yaranmasına səbəb olur. Əzələlərin boşaldılması isə əksinə əsgərin psixikasına sakitləşdirici və tormozlandırıcı təsir göstərir. Ona görə də döyüşü gözləmə vaxtı bədən əzələlərini gərilmiş və elastik vəziyyətdə saxlamaq lazımdır. İsi-dilmiş aktiv əzələlər əsgərin döyüşə psixoloji hazırlığını yüksəldir.

Beləliklə döyüş təlimi əsgərə hərbi biliklər qazanmaq, özündə döyüş sərişəsi və bacarıqlarını formalaşdırmaq imkanları verir. Bu isə özünə inamın əsasıdır. Psixoloji hazırlıq təlimləri isə onda döyüş fəaliyyətlərinə psixoloji cəhətdən dərhal başlamaq qabiliyyətini yaradır.

Müdafiə Nazirliyi
Mənəvi-Psixoloji
Hazırlıq və İctimaiyyət
Əlaqələr İdarəsi

Müdafiə Nazirliyinin bir qrup hərbi qulluqçusu iki yaşlı Zəhra Elnur qızının və onun nənəsinin 40 mərasimində iştirak edib

Müdafiə Nazirliyinin bir qrup hərbi qulluqçusu Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Füzuli rayonunun Alxanlı kəndinin atəşə tutulması nəticəsində həlak olmuş iki yaşlı Zəhra Elnur qızının və onun nənəsinin 40 mərasimində iştirak edib.

Erməni vandalizminin qurbanlarının ailə üzvlərinə Müdafiə Nazirliyi rəhbərliyinin bir daha başsağlığı çatdırılıb, onların qisasının alındığı və düşməne layiqli cavab verildiyi bildirilib.

Mərasim iştirakçılarına Əməkdar İncəsənət Xadimi Abdulla Qurbaninin "Məsum Zəhra" elegiyası təqdim edilib (sözləri A.Qurbaniyə, bəstəsi isə Fərahim Qulubəyliyə aid olan elegiya Əməkdar Ar-

tist Cahangir Qurbanovun ifasında lentə alınıb).

Zabitlərdən Elşad Əbi-lov, Yaşar Səfərov, Seymur Həbibullayev, Əməkdar jurnalist, "Azərbaycan Ordusu" qəzetinin əməkdaşı Rəşid Faxralı və başqaları çıxış edərək Ermənistan silahlı bölmələrinin intensiv olaraq mövqələrimizi, eləcə də yaşayış məntəqələrini atəşə tutmasını pisləyib, dinc əhəlinin həlak olmasının beynəlxalq qanunlara

sığmadığını qeyd ediblər. Vurğulanıb ki, bütün bunlara baxmayaraq Azərbaycan tərəfi heç vaxt dinc əhaliyə atəş açmır, düşməni atəşləri vaxtında susdurur, təxribatların qarşısı qətiyyətlə alınır.

Mərasimdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2017-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan ic-

lasında dediyi "Ordumuz düşməne sarsıdıcı zərbələr endirdi. Zəhranın və nənəsinin qanı yerdə qalmadı" sözləri xatırlanıb və xalqa ordunun Ali Baş Komandanın hər bir əmrinə hər an hazır olduqları bəyan edilib.

Erməni təcavüzü qurbanlarının ailə üzvləri, ağsaqqallar və ziyalılar Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun faciədən dərhal sonra hadisə yerinə gəlməsini və zərər çəkənlərin ailə üzvləri ilə görüşməsinə, ağır və üzüntülü günlərdə onlara ürək-dirək vermesini, dayaq olmasını yada salaraq, bu gün yenə də diqqət və qayğı ilə əhatə olunmalarını minnətdarlıqla bildiriblər.

A.Qurbani nəzərə çatdırıb ki, bu yaxınlarda rayon ictimaiyyətinin və hərbiçilərin iştirakı ilə Müdafiə Nazirliyinin yeni layihələri: balaca Zəhranın xatirəsinə həsr olunmuş "Erməni təcavüzünün qurbanları: məsum körpələr" kitabı və Müdafiə Nazirliyi nəzdində Sənədli və Tədris Filmləri Kinostudiyasının istehsalı olan "Məsum Zəhra" qısmetrajlı sənədli filminin təqdimatı keçiriləcəkdir.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Məsum bir çöhrədə donan təbəssüm...

cənnətin ətrini. Qucaqlarda da yola salındı cənnətə...

Quliyevlər ailəsinin xəyal və arzularının ümid tumurcuğu, ailə qalasının misilsiz sevinc qaynağıydı Zəhra. Dəcəlliklərini, şirin gülüşlərini, yenice dil açmasını gören ata-ananın arzuları arzulara calanırdı. Sən dodağını azca büzəndə nənən ömründən pay verərdi. Düşmənin körpə nazını dodağında dondurduğunu görendə də səmaya dikildi baxışları...

Gülüşün, atılıb-düşmələrin gözlərində, ətrin də burunlarında ömürlərinin sonunadək qalacaq valideynlərinin. Bir də məsum çöhrədə donmuş təbəssüm... Dodaqları süd qoxulum, cansız bədəninə baxmaq nə qədər çətindir... Bir anın içində nəhəng dövlətləri belə dilə gətirdi sən qana boyanmış nurlu çöhrən.

Ana laylasında doyunca uyumaq qismət olmadı sənə. İndi bütün analar layla deyir. İpək tellərini sıgal çəkməkdən doymayan ananın saçlarını hörüb əlvan lentlər bağlayaraq məkəbə yola salmaq istəyini gözündə qoydu düşməni.

Neçə-neçə körpəyə qoyulan Zəhra adında yaşayacaqsan... Sən şəhadətin Haqq savaşımıza yeni bir canlanma gətirdi. Qısa-sıralı... Yarımçıq ömrünün davamını yaşayan Zəhralara nəşib olacaq Şuşada, Xocalıda, Laçında adlarının tarixini danışmaq. Ötən ilin aprelində ordumuzun gücünü dadan düşmənin bu gün gücü yalnız günəşin qurub çağı nəvəsini əzizləyib sirlə nağılları danışan nənəyə çatır.

24 ildən sonra Cocuq Mərcanlıya qayıdışımızdan qorxan düşməni silahlarını dinc əhaliyə yönəltdi. Nə-

mərdlər xalqımızın zəfər müjdəsinə çevrilən bu Qayıdışın ilk addımını yasa çevirib xalqı qorxutmağa çalışdılar. Lakin, bu hadisə xalqımızda düşməne qarşı daha böyük qəzəb, hiddət yaratdı. O mərminin qəlpələri günahsız nənəni və nəvəni həyatdan bixatir aparsa da, ondan da iri qəlpələri erməni quldurlarının başına yağdırdı... Düşməni bilsin ki, belə qurbanlar xalqımızın, millətimizin Qələbə, yurda qayıdış əzmini zərər qədər azalda bilməyəcək!..

**Leytenant
Günay TAĞIYEVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Xəbərlər:

hadisələr, faktlar

Türkiyədə İŞİD-in 14 üzvü tutulub

Türkiyənin Bingöl bölgəsində İŞİD terrorçu qruplaşmasına qarşı genişmiqyaslı antiterror əməliyyatı keçirilib.

Terrorçu fəaliyyətində şübhəli bilinən 10 nəfər saxlanılıb. Onlara məxsus avtomobildə çoxlu sayda silah və sursat, o cümlədən iki əl qumbarası götürülüb.

Qeyd edək ki, Türkiyənin təhlükəsizlik qüvvələri bu əməliyyatdan bir gün əvvəl də Bingöldə 4 İŞİD mənsubunu həbs edib.

Argentinada dünyanın ən böyük dinozavrının qalıqları tapılıb

Tədqiqatçılar Argentinada dünyada yaşamış ən böyük dinozavrın qalıqlarının aşkarlandığını bəyan ediblər.

Dinozavrın uzunluğu 35 metr, çəkisi isə 76 tondur. Ölkənin cənubunda 2012-ci ildə qalıqları tapılan dinozavra "Patagotitan mayorum" adı verilib.

Qalıqları təhlil edən tədqiqatçı qrupu onun "Brontozarus" və "Diplodokus"ların qohumu olduğunu ehtimal edir.

ABŞ-ın Havay ştatında telefonda istifadə edən piyadalar cərimələnəcəklər

ABŞ-ın Havay ştatının paytaxtı Honolulu şəhərində "Telefondan istifadə edən piyadaya pul cəriməsi" qanun layihəsi qəbul edilib. Bu, son zamanlar ağıllı telefonlara olan asılılığın aradan qaldırılması istiqamətində atılan addımlardan biridir.

Bununla da honolulular dünyada bir ilk imza atıblar. Belə ki, Honoluluda yolu keçərək telefonda istifadə edən piyadalar cərimələnəcəklər. Qəbul olunan yeni qanun layihəsinə görə, həmin piyadalar 75-99 ABŞ dolları məbləğində pul cəriməsi tətbiq ediləcək.

ABŞ Milli Təhlükəsizlik Şurasının yaydığı bəyanata əsasən, 2000-ci və 2011-ci illərdə 11 min 100-dən artıq adam yolu keçərək yaralanıb. Yaralananların böyük bir qismi yolu telefonda istifadə edərək keçənlərdir.

Qətər ilə Pakistan arasında yeni dəniz yolu açılıb

Qətər ilə Pakistan arasında ticarət məhsullarının daşınması üçün yeni dəniz yolu açılıb.

Bu addım iki ölkə arasında ticarət əlaqələrinin inkişafına şərait yaradacaq.

Qətər Limanları İdarəsinin məlumatına görə, dəniz ticarət səfərlərinin başlanıldığı bir vaxtda bu addımın atılması müsbət haldir. Bu çərçivədə 1200 konteyner yüklü gəmi artıq Qətərə yola çıxıb.

Pakistanda baş verən partlayış nəticəsində ölənlərin sayı 15 nəfərə çatıb

Pakistanda baş verən partlayış nəticəsində ölənlərin sayı 15 nəfərə çatıb.

Kvetta şəhərində baş verən partlayışda 30-dan çox insan da yaralanıb. Bu barədə Belucistan əyalətinin daxili işlər naziri Sarfaraz Buqti məlumat verib. Onun sözlərinə görə, həlak olanlar arasında təhlükəsizlik qüvvələrinin əməkdaşları və mülki şəxslər də var.

Partlayışdan sonra şəhərdə fövqəladə vəziyyət elan edilib. Baş verən dəhşətli partlayışın səbəbi hələlik məlum deyil. Şahidlərin sözlərinə görə, partlayış təhlükəsizlik qüvvələrinin avtomobilinə qarşı törədilib.

**AZƏRTAC-ın
materialları əsasında**

Gəncə Qarnizonu Zabitlər Evinin Səyyar Təbliğat Dəstəsi əsgərlərlə görüş keçirib

Gəncə Qarnizonu Zabitlər Evinin Səyyar Təbliğat Dəstəsi cəbhə xəttində xidmət edən əsgərlərlə görüş keçirib.

Hərbi hissələrdə mədəni-kütləvi tədbirlərin təşkil edilməsində məqsəd ölkəmizin zəngin və qədim tarixinin öyrənilməsi, hərbi ənənələrin təbliğ olunması, hərbi qulluqçuların mənəvi-psixoloji ruhunun yüksəldilməsindən ibarətdir.

Görüşlər zamanı ön xətdə xidmət edən əsgərlərin xidməti vəziyyəti, məişət şəraiti ilə yaxından tanış olunub və əs-

gərlərlə geniş söhbətlər aparılıb.

Sonra şəxsi heyətlə hərbi tarixi mövzusunda viktorina keçirilib. Musiqi dəqiçələri ilə

davam edən görüş, sonda idman yarışı ilə yekunlaşıb.

**Müdafiə Nazirliyi
Mətbuat Xidməti**

Kursantlar Naxçıvandan xoş təəssüratlarla qayıdıblar

Əlahiddə Ümumqoşun Orduda qoşun təcrübəsi keçən Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin kursantları Naxçıvan Muxtar Respublikasının gəzməli-görməli, tarixi-mədəni yerlərində və muzeylərində olublar

Kursantlar ilk olaraq ümummilli lider Heydər Əliyevin Naxçıvan şəhərinin mərkəzində əzəmətli ucalan abidəsini ziyarət edərək öz ehtiramlarını bildiriblər. Heydər Əliyev Muzeyini ziyarət edən zaman muzeyin direktoru Ramil Orucəliyev 1999-cu ildən fəaliyyət göstərən muzey haqqında ətraflı məlumat verib. Kursantlar ümummilli lider Heydər Əliyevin şəxsi arxivindən götürülən və fəaliyyətinin ayrı-ayrı dövrlərini əks etdirən rəsmi sənədlər və fotolara maraqla baxıblar.

Sonra kursantlar Xan sarayı Dövlət Tarix Memarlıq, Mömünə Xatın, Açıq Səma Altında Muzey kompleksində olublar. Komplekslə tanışlıq zamanı qonaqlara ərazidəki tarixi abidələr ətraflı məlumat verilib.

Naxçıvanqala Tarix Memarlıq

Muzey Kompleksinə ekskursiya zamanı iştirakçılara buranın tarixi və eksponatları haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, orijinal tərtibatı ilə seçilən muzey 2010-cu ildə yenidən bərpa olunub.

Naxçıvan Dövlət Bayrağı Muzey

dəstələrinə verilən bayraqlar, qədim pul nişanlarının fotosəkilləri ziyarətçilərin marağına səbəb olub.

Əlahiddə Ümumqoşun Orduda qoşun təcrübəsi keçən Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi

yində olan zaman muzeyin bələdçisi burada nümayiş olunan Naxçıvanın müxtəlif tarixi dövrlərinə aid bayraqlar haqqında kursantlara ətraflı məlumat verib. Naxçıvan xanlığının bərpa olunmuş bayraqları, gerbləri və inzibati xəritələri, suvari

Məktəbinin kursantları qədim Naxçıvandan xoş təəssüratla ayrılıblar.

**Leytenant
Nəriman NƏCƏFOV,
foto
əsgər
Rasim İSMAYILLININDIR**

"Ermənistan tərəfi öz cinayət əməlləri ilə Azərbaycan Ordusunu təxribata sövq edir"

Ermənistan tərəfi Azərbaycan xalqını qıcıqlandırmaq istəyir və Azərbaycan Ordusunu onların özlərinin törətdiyi cinayət əməllərinə qarşı eyni tərzdə cavab verməyə sövq edir.

Bu fikri AZƏRTAC-a ehtiyatda olan polkovnik Əzizağa Qənizadə Tovuz rayonunda Ermənistan silahlı qüvvələrinin dinc sakinləri atəşə tutmasına və azyaşlı Ramin Yusifova xəsarət yetirməsinə münasibət bildirərkən deyib.

Ə.Qənizadə bildirib ki, Ermənistan silahlı birləşmələri mütəmadi olaraq müxtəlif növ ağır və atıcı silahlardan istifadə edərək təmas xəttində yerləşən ərazilərdə dinc sakinləri, yaşayış məntəqələrini atəşə tuturlar. Bunun nəticəsində də əhali arasında ağır itkilər olur. Düşmənlə təmas xəttində yaşayış məntəqələrimizin yenidən atəş altına alınması nəticəsində bu il avqustun 8-də Tovuzun Qaralar kəndində daha bir azyaşlıya qarşı qəddarlıq törədilib və Ramin Yusifov yaralanıb: "Təəssüf ki, Ermənistan hərbiçilərinin düşünülmüş şəkildə mülki əhaliyə qarşı həyata keçirdiyi bu addımlar beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən biganəliklə qarşılıdır. Odur ki, qısa müddət ərzində düşmən ikinci dəfədir azyaşlı uşaqların ölümünə və yaralanmasına səbəb olur. Erməni tərəfi bu addımlarla Azərbaycan xalqını qıcıqlandırmaq istəyir və Azərbaycan Ordusunu onların özlərinin törətdiyi cinayət əməllərinə qarşı eyni tərzdə cavab verməyə sövq edir.

Lakin Azərbaycan Ordusu heç vaxt dinc əhaliyə atəş açmayacaq və onların atdığı bu çirkin addımı təkrarlamayacaq. Amma Silahlı Qüvvələrimiz ermənilərin təxribatçı hərəkətlərinə qarşı daha ciddi cavab tədbirləri görəcək, düşmənin dinc əhaliyə atəş açan mövqelərinə zərbələr endirərək onları ağır itkilərə məruz qoyacaq".

Baş leytenant Hacıyev Mehran Yasin oğluna verilmiş zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş leytenant Abbasov Rüşət Elman oğluna verilmiş zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

AqustaWestland AW139 - ikimotorlu, çoxməqsədli ingilis-alman istehsalı helikopterdir. Aqusta-Bell AB139 adı altında Aqusta və Bell Helicopters şirkəti tərəfindən hazırlanıb. Lakin Bell şirkəti layihədən çıxdığına görə onun adı dəyişdirilib.

Helikopter özündə yüksək texniki - uçuş xüsusiyyətlərinə malik, yeni nəsilən olan ikimühərrikli orta helikopteri təsvir edir. Onun ilk uçuşu 2001-ci ilin fevralında həyata keçirilib. Maşın öz çəki kateqoriyasına görə yeganə maşındır ki, buzlanmaya qarşı kompleks sistemlə təchiz edilib və kreyser sürətini saatda 306 kilometrə qədər artırır. Təhlükəsizlik planında mövcud helikopter üçün elektromaqnit impuls-lardan, maneələrdən və elektromaqnit sahələrindən mühafizə olunması üçün kompleks sistemlər nəzərdə tutulub. Helikopterin salonunun ölçüsü 8 kvadrat metr, yük bölməsinin sahəsi isə 3,4 kvadrat metr təşkil edir. Helikopterin konfigurasiyasına görə standart olaraq bütün lazımi cihazlarla təchiz edilmiş 12 nəfərlik sərnişin üçün yer nəzərdə

tutulub. Salona girib-çıxmaq üçün geniş, hərəkətli qapılar quraşdırılıb. Onun interyeri müxtəlifdir. (4 oturmaq və 2 dolab, 8 oturmaq və 1 dolab). Sifarişçilərin sorğularını təmin

etmək üçün əlavə oturmaqlarla, çoxfunksiyalı displeylə təchiz edilib. Maşının xüsusi cihazlanmasına hava nəqliyyatı ilə toqquşmasının qarşısını almaq üçün xəbərdarlıq sistemi, hava radarı, nəzarət və

diaqnoz bort sistemi, monitoring, yerə yaxınlaşma zamanı baş verəcək təhlükənin qarşısını almaq üçün xəbərdarlıq sistemi, qəza siqnal üzgəci, əlavə yanacaq çənləri, elektrik naqıl pillələri, telefon, müxtəlif növ dolab və oturmaqlar əlavə edilib. Helikopterin maksimal uçuş çəkisi 6800 kq, maksimal sürəti saatda 310 kilometr, maksimal uçuş uzaqlığı 1250 kilometr, uçuş müddəti 5 saat 56 dəqiqə təşkil edir. Dinamik tavanı 6,069 m, maksimal uzunluğu 16,66 m, vintinin diametri 13,80 m, hündürlüyü isə 4,98 metr təşkil edir. Uçuş rejimində yol verilən maksimal gücü AEO-2x1,679 at gücündədir.

**Hazırladı:
Svetlana YUSUBOVA,
"Azərbaycan Ordusu"**

Hərbi ənənələr, yeniliklər

AW139 helikopteri

Məsul katib

polkovnik-leytenant
İlham BEHBUDOV

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28;

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik
Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144,
"Qızıl Şorq" hərbi şəhəri

Növbətçi

leytenant
Günay TAĞIYEVA

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində
səhifələndirilərək "Hərbi nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır
diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir,
təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılır.
Qəzeti mod.gov.az saytıdan oxuya bilərsiniz.

Lisənziya № 361

Sifariş № 346

Nüsxə 4600